

Brexit en de gevolgen voor kwekersrecht en handelsverkeer

Nog lang niet duidelijk wat er precies gaat veranderen

Krap anderhalf jaar voor Brexit is nog onzeker met welke veranderingen de tuinbouwsector te maken krijgt. Wordt bijvoorbeeld de controle aan de grens strenger of krijgen bedrijven te maken met importheffingen? Gelden dezelfde regels voor kwekersrecht aan beide zijden van het Kanaal? De tijd dringt en de onderhandelingen zijn nog maar net gestart.

Het Verenigd Koninkrijk is altijd een belangrijke handelspartner voor de Nederlandse tuinbouw geweest. Na de Brexit gaat er veel veranderen, dat staat vast. Het eiland dat al sinds 1973 behoort tot de Europese Gemeenschap is straks weer één van de zogenaamde derdelanden; landen buiten de Europese Unie (EU). Handelsbedrijven die al jarenlang zaken doen, krijgen te maken met nieuwe regelgeving en mogelijke heffingen. Bovendien kan de regelgeving rond het kwekersrecht ingrijpend veranderen. Een 'zachte' of 'harde' Brexit, eenvoudiger wordt het er niet op.

Meer papierwerk

Florensis in Hendrik-Ido-Ambacht is veredelaar en leverancier van een breed pakket teeltmateriaal. Het bedrijf is vooral bekend van perkplanten als *Pelargonium*, *Calibrachoa*, *Lavandula*, *Begonia*, *Primula*, *Impatiens*, *Viola* en *Osteospermum*. Het bedrijf produceert hoogwaardig teeltmateriaal uit zaad en stek, onder andere in Afrika en Portugal, en exporteert het binnen en

buiten Europa, waaronder Engeland. "Onze producten gaan naar eindgebruikers of naar kwekerijen", vertelt Hans Goudswaard, die Quality Assurance Manager is. "De huidige regelgeving rond de verhandeling van teeltmateriaal binnen de EU is niet ingewikkeld. Net als naar andere EU-landen krijgt iedere partij die nu naar het Verenigd Koninkrijk gaat een plantenpaspoort mee." Dit document is nodig voor het fyto-sanitair vrijgeven van zaden, stekken, jonge planten en bomen. "We hebben binnen ons bedrijf al veel nagedacht over de komende veranderingen. We zien er tegenop dat er meer papierwerk komt zodra het Verenigd Koninkrijk weer een derdeland wordt. Het is niet te hopen dat er ook aparte fyto-sanitaire inspecties komen."

Hogere kosten

Over de exacte uitvoering is nog niet veel bekend. Goudswaard voorziet dat de werkzame situatie van nu mogelijk verandert in een gecompliceerd systeem.

Hans Goudswaard:
"We hebben binnen ons bedrijf al veel nagedacht over de komende veranderingen."

Aron de Kruijf:
“We hebben als bedrijf
wel het voordeel
dat we op meerdere
markten opereren.”

Hij noemt als voorbeeld het controleren per vrachtwagen in plaats van per partij. Dit leidt tot vertraging aan de grens. Ondanks vervoer onder geconditioneerde omstandigheden moet het transport zo snel mogelijk. Anders staan de kwetsbare planten te lang in het donker.

“We hebben alle scenario’s al doorlopen, maar kunnen eigenlijk niet veel meer dan afwachten. De Brexit levert zeker meer papierwerk en hogere kosten voor transport op. Bovendien vrees ik dat elementen als protectionisme zich vertalen in strengere importcontroles”, besluit hij.

Koopkracht

Bij La Serra ExclusivePlants in Esch ontstond zich eenzelfde discussie. Dit bedrijf ontwikkelde zich van kuipplantenkwekerij tot importeur van bomen en solitairen (hogere vaste planten die niet gegroepeerd staan) uit Zuid-Europa. De laatste jaren nam met name de export naar Engeland toe. Het bedrijf levert veel producten aan groothandel, hoveniers en tuincentra. Bedrijfsleider Aron de Kruijf meldt dat hij de media goed in de gaten houdt, net als de geluiden die hij opvangt van klanten.

“In de eerste plaats maak ik me zorgen om het dalende Pond, door de voorgenomen maatregelen. Daardoor gaat de koopkracht bij consumenten achteruit en dat heeft mogelijk gevolgen voor de verkoop bij onze relaties”, legt hij uit. “Daarnaast verwacht ik aanscherping van fytosanitaire

maatregelen. Op dat gebied gaat per 1 januari 2018 toch al het één en ander veranderen.”

Voor de gevolgen van mogelijke importheffingen vreest hij niet. “Dat brengt ons niet in een uitzonderingspositie, want zo’n maatregel treft alle bedrijven. Een importheffing maakt een ‘buitenlands product’ wel duurder en maakt het product minder interessant voor de klant. Ook leidt het tot toename van productie binnen Engeland.”

De Kruijf kan eigenlijk niet meer doen dan afwachten wat er gaat gebeuren. “We hebben als bedrijf wel het voordeel dat we op meerdere markten opereren.”

Splitsing kwekersrecht

De Brexit is ook een flinke stoorzender in de uitvoering van het Europees Kwekersrecht. De vraag speelt of de Britten gaan proberen de verschillen te overbruggen door zoveel mogelijk gelijke regelgeving aan te houden. Of kiezen zij voor een typisch eigen nationale aanpak? Als het laatste gebeurt, dan vreest Maarten Leune van Royalty Administration International (RAI) in 's-Gravenzande dat verdelers veel dubbel werk moeten laten

doen. Dat brengt ook meer kosten met zich mee. Tot nu toe wordt het kwekersrechtonderzoek voor aanmeldingen voor Europees kwekersrecht verdeeld over de onderzoeksstations in meerdere lidstaten. Straks zou dat zowel in Engeland als op het vasteland van Europa moeten plaatsvinden als de resultaten niet uitwisselbaar zijn. “Veel van dit soort zaken is nog onbesproken. Lopende onderhandelingen moeten daar meer duidelijkheid over geven”, vertelt hij. “Het is ingewikkelde materie met meerdere gevolgen. Veredelaars zonder vertegenwoordiger in Engeland moeten die dus gaan aanstellen en omgekeerd.”

DUS-onderzoek

Leune is vooral erg bezorgd over het DUS-onderzoek dat het NIAB (voor maar liefst 678 soorten) in Cambridge doet: een onderzoeksstation geaccrediteerd door het CPVO. Het NIAB heeft jarenlange ervaring in vele gewassen. Met name het onderzoek bij *Chrysant* is belangrijk voor Nederlandse veredelaars. Dit moet worden verplaatst naar één van de EU-lidstaten. Op verzoek van de belangrijkste veredelingsbedrijven in *Chrysant* treft Naktuinbouw al voorbereidingen om in Nederland taken over te nemen. “Dat heeft veel voeten in aarde. Verschillen tussen bestaande en nieuwe rassen vertalen

zich soms in hele kleine nuances. Bij *Chrysant* speelt ook mee dat een gewas zich anders kan profileren in een ander jaargetijde of onder andere klimaatomstandigheden. Om dat onderscheid goed te beoordelen, heb je veel ervaring nodig. Ik vrees dat veel kennis verloren gaat en dat het jaren duurt voordat een nieuw onderzoeksstation dat kennisniveau opnieuw bereikt.” Uiteraard geldt ook het omgekeerde. De Britten moeten kennis opbouwen van gewassen die voorheen in andere landen werden onderzocht.

Overgangsfase

In de overgangsfase kan volgens Leune

Maarten Leune:
“Veredelaars zonder vertegenwoordiger in Engeland moeten die dus gaan aanstellen en omgekeerd.”

een vacuüm ontstaan. Het CPVO dient dan alleen nog DUS-onderzoek in bij Engelse instellingen als dit gegarandeerd kan worden afgerond voor ingang van de Brexit. Leune verwacht dat daardoor rassen tussen de wal en het schip vallen. Met name die gewassen waarvoor meerjarig onderzoek nodig is. "Het is een slangenkuil, ik hoop dat de onderhandelingen over dit thema normaal en pragmatisch zullen verlopen, zonder dat partijen de hakken in het zand zetten." Enige haast is geboden. Ruim een jaar voor de Brexit is overleg wel gestart, maar de onderhandelingen bevinden zich nog in een grijs gebied. ●

Opleidingen & Trainingen

Data opleidingen & trainingen eerste helft 2018

• Professional Plant Sampling (inschrijven t/m 12 januari)	26 & 27 februari
• Interne audit kwaliteit-plus-systemen (inschrijven t/m 16 januari)	28 februari & 1 maart
• Training Bedrijfshygiëne (inschrijven t/m 16 januari)	28 februari
• Opleiding Bedrijfshygiëne (inschrijven t/m 19 januari)	5, 13, 20 en 27 maart
• Spoor van het zaad (inschrijven t/m 26 januari)	12 maart
• Plantspecifieke ELISA technieken (inschrijven t/m 7 februari)	22, 29 maart & 5 april
• Kwaliteit van boomkwekerijproducten (inschrijven t/m 14 februari)	29 maart
• Bemonstering van zaden (inschrijven t/m 26 februari)	10 & 24 april
• Validatie & Kwaliteitsmonitoring (inschrijven t/m 11 april)	24 mei
• Bemonstering van grond (inschrijven t/m 16 april)	29 mei
• Plant Variety Protection Course (inschrijven t/m 7 mei)	18-29 juni
• Seed Identification	Voorjaar 2018
meer informatie via www.naktuinbouw.nl	

Neem voor in company trainingen contact op via opleidingen@naktuinbouw.nl of (071) 332 62 70